

metfa ja mäggede tabha, kui ta sind Jummalaga jättab, rõmus so ülle, et sa jällle nõnda wirt ja ussin ollid eale tõle, ja rõmus jo ette, sind oimnen jällle nõnda nähha, agga sullle ka immelikkul wiisil, kui so südda isseendast, kes teab mikspärrast, waissemaks ja ifka waissemaks miñnes otse kui ühhe iggatssemisse ja lahsumisse mõtte siise langeb, ütteleb, et üks kord sull ka se suur õhtu ehk tund tulles, kos temma sullle wimast korda paistma saab. So pabhemalle káele, kui ifka weel nõnda seisad, kuida sind essite juhhatati, jáeb siis se idda ehk oimniku kaar (Osten), kos, kui õ on mõda láinud, ja unni kurbade aigust parrandanud, tassane ja árda siis jállle se noor walgus tõuseb, ja se koidu táht paistma affab ühpeks uetš elluks ja lotusses igga lomale, mis ial káib ja ligub. Reed on need 4 suurt ilma kari ehk poolt. Tahhad sa kui merre káia, ehk kui põllu mees, ehk kui üks mu mõtteja ning tarkust armastaja innimenne üllepea neid weel rohkem tunda sada, ka jo se tule tundmisse ja nimmetamisse párrast. Siis panne weel ka sedda endalle táhtbele, mis ma siin kohhe sullle ütelda wõttan: Põhja ja idda keskel, just keskel, on põhjaidda (Nord Ost); idda ja lõuna keskel on lõunaidda (Süd Ost); lõuna ja läne keskel, on lõunalaán (Süd West); läne ja põhja keskel on põhjalaán (Nord West). Põhhi ja lõuna beldasfe ifka ette, se sõnna allustusses, mitte idda ja láán, sest kegi ei ütle: iddapõhhi, iddalõuna, lánelõuna, lánepõhhi, waid ifka sedda wiisil, kuida ma sedda essite kirjutasin. Reed ühte kofku on siis nüid need 8 kõige tarbimad ilma kari, ja nende järrele nimmetakse siis ka need tuled. Ühbel laewamehhel, kes igga tuult tundma peab, on neid karisid weel rohkem waja, üks túffi 128 ehk ka 256 ti. Se tuul, mis põhjast

pubhub, ei olle muud kegi, kui se selge põhja tuul, kálm ja walli. Sa tulles Lappu ja Some maalt, wiñhane ja pabhane, teeb kóit sood ja rábbastikkud kiini ja pannes kõige jõe ja järwedelle kaned peale, et wóid ülle káia, kuida sa agga isse tabhat, jalla ehk koormaga. Se tuul, mis põhjaiddast tulles, sedda kutsutakse põhjaidda tuleks, ja temmap se siis ka ongi; ennamast kuiw. Se tuul, mis iddast tulles, on se idda tuul, kuiw ja esse, sest ta tulles ülle suurte laiade made, kos ta palju wett ülles tõmmata ei sa, ja polle tall siis ka pabhandust ühtegi. Se tuul, mis lõunast tulles, on se lõunatuul, nattikenne rõssine ja eitlik ja ei tea ta ka siis issegi, mis ta sull siis oieti seal tahaks; agga soe on ta küll, sest ta tulles otsekohhe sealt Afrika ja Turgima saunadest seia põhja pole eínast jahhutamma, jault ülle kesma merre.

Se tuul wimateks, mis läne poolt tulles, on se läne tuul, ja temma on siis ka sesaimmane, kes meile süggise ja saggedastki ka suuwel, kõige ennamast eina ja ruffi ku ajal, wiñma toob ja meie einaama ja põllu peal meie lotust ning waewa rikkub. Agga mis tall wigga sedda tehha, ta tulles sealt läne merre taggast, mis kohhe meie ma külge lainetab, ülles, tormilt ifka seia meie pole, tõmbab eínast seal merre peal auru táis ja rapputab sedda siis, kui just meie kóhta on sanud, siin mahha, ja mõnni kord nõnda nobbedaste, et ühhe ainsa páwa sees kúime ehk ka kaksikúimmendki ropsu sedda suggust nalja eita arimastab, kõige ennamast, kui náeb, et waimud, walged kui luiged, rehhadega olla peal lole láhwad. Pilmwed agga, armas luggeja, ei olle muud middagi, kui we aur, mis allati, õdd kui páwad, kõige ennamast, kui ilm soe